

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Justitiestraat, 21, Antwerpen.

Opgaaft betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen.

De Nederlandsche vertaling van ons Burgerlijk Wetboek

Te midden van de geweldige gebeurtenissen die wij thans beleven is het feit onopgemerkt voorbijgegaan, dat de officieele Nederlandsche vertaling van ons Burgerlijk Wetboek onlangs tot een goed einde is gekomen en dat het laatste gedeelte van den Nederlandschen tekst gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad. In andere tijden zou dit heuglijk feit stellig een viering hebben verdiend. Immers, sedert bijna een eeuw wordt er in de Vlaamsche juridische wereld geijverd om ons Burgerlijk Wetboek in een uitstekenden Nederlandschen tekst te vertalen. Ledeganck besteedde er zijn beste krachten aan; raadsheer De Hondt en advocaat-generaal Prof. De Hoon hebben er het hunne toe bijgedragen om de terminologie te verbeteren en een definitieven vorm voor te stellen en zoovele andere Vlaamsche rechtsgeleerden hebben er zich, in allerlei monografieën, op toegelegd om die eerste vertalingen steeds onberispelijker te maken.

Thans is, na zooveel pogen en zoeken, deze gewichtige onderneming tot een goed einde gebracht en er bestaat voor de Vlaamsche rechtswereld alle reden om zich hierin van harte te verheugen. Er werd dan ook aan deze gebeurtenis maar al te weinig aandacht besteed.

Voor vele jongere juristen moge nog wel eens de lijdensgeschiedenis van onze wetgeving in de Nederlandsche taal worden herinnerd.

Tot aan de wet van 18 April 1898, de beroemde « gelijkheidswet » was de tekst van onze Belgische wetten uitsluitend Fransch. Er wer-

den enkele officieuze vertalingen uitgewerkt, doch deze waren dikwijls zeer gebrekkig en hadden niet de minste rechtskracht.

Na een epischen strijd in het parlement, waarbij volksvertegenwoordiger Edward Coremans zich bijzonder onderscheidde, is dan eindelijk de « gelijkheidswet » tot stand gekomen en werd er beslist dat van dan af de Belgische wetten in de beide talen zouden gestemd worden en dat de Nederlandsche en de Fransche teksten gelijke rechtskracht zouden hebben.

Heel de bestaande wetgeving, waarvan dus deel uitmaakten al onze groote wetboeken, bleef uitsluitend officieel Fransch en ook heden ten dage is enkel de Fransche tekst van al deze wetten van vóór 1898 rechtsgeldig.

Merkwaardige pogingen voor de vertaling der wetboeken, zooals deze van Prof. Bellefroid, bleven enkel wetenschappelijke prestaties en het heeft tot in 1923 geduurd vooraleer er van overheidswege maatregelen werden genomen om een officieelen tekst tot stand te brengen.

Door het Koninklijk Besluit van 18 September 1923 werd de commissie aangesteld die voor zending had een definitieve vertaling uit te werken van de Belgische wetboeken. Deze commissie, opgericht door een Koninklijk Besluit, had natuurlijk niet de macht om werkelijke rechtskracht aan de door haar uitgewerkte teksten te verleenen; daarvoor zou het noodig geweest zijn, dat elk artikel van heel onze wetgeving vóór 1898 opnieuw in het Parlement zou gestemd worden, wat natuurlijk een onmo-

gelijkheid was. Daarom voorziet het Koninklijk Besluit van 1923, dat de vertaling voorbereid door de commissie, die door Koninklijke Besluiten in het Staatsblad zal worden afgekondigd, uitsluitend zal gebruikt worden voor administratieve doeleinden en voor het onderwijs. Voor de teksten van vóór de « gelijkheidswet » blijft dus uitsluitend de Fransche tekst van kracht.

Dit belet natuurlijk niet dat de vertaling uitgewerkt door de commissie van het allergrootste belang is en de omstandigheid dat deze teksten uitsluitend gebruikt worden bij de administratie en bij het hooger onderwijs, maakt er in feite werkelijk officieele teksten van.

De commissie die in 1923 aangesteld werd was samengesteld voor de helft uit juristen en voor de helft uit taalgeleerden. Het waren de allerbesten die werden aangeduid en de commissie werd onder het voorzitterschap geplaatst van wijlen Prof. De Hoon, eerste advocaat-generaal bij het Hof van Beroep te Brussel. Deze zoo verdienstelijke man, aan wien de Vlaamsche juristen zooveel te danken hebben, heeft onmiddellijk met de mede-leden van zijn commissie de zware taak aangevat en het hoort hier aan deze edele figuur uit de Vlaamsche rechtsbeweging ter gelegenheid van het afwerken der vertaling van het burgerlijk wetboek een bewogen hulde te brengen.

Na het overlijden van Prof. De Hoon, is het voorzitterschap der commissie opgedragen geworden aan Prof. Van Dievoet, die met zijn bekende scherpzinnigheid en zijn groote werkkraft, de aangewezen man was om de plaats van De Hoon in te nemen.

De commissie heeft tot nu toe reeds een ontzaglijk werk geleverd. In 1925 verscheen de vertaling van de grondwet; in 1926 deze van het strafwetboek; in 1928 en 1929 respectievelijk de vertalingen van de gemeentewet en van de provinciewet; in 1930 werd de vertaling van het wetboek van strafvordering gepubliceerd. Wat het burgerlijk wetboek aangaat werden de vertalingen bij gedeelten afgekondigd naar gelang er afzonderlijke stukken waren afgewerkt.

Hoe dikwijls hebben wij niet in het midden van de Vlaamsche juristen erover hooren klagen, dat deze vertalingen zoo traag vorderen en dat er namelijk voor deze van het burgerlijk wetboek zoovele jaren zijn noodig geweest. Degenen die deze klachten uiten geven zich stellig geen rekenschap van de uiterst moeilijke taak die de commissie had te vervullen. Elk woord

dient immers gewikt en gewogen te worden, opdat de vertaling volstrekt gelijkwaardig zou zijn aan den Franschen tekst; elke Fransche volzin dient aangepast aan het Nederlandsch taaleigen en toch mag er geen afwijkende schakeering in zijn juridische beteekenis voorkomen. Wie weet hoe moeilijk het is zulks te verwezenlijken kan zich voorstellen hoe vele gepassioneerde discussies er zich in den schoot van de commissie zullen hebben voorgedaan, wat al betwistingen er zullen zijn voorgekomen tusschen juristen en philologen. En wanneer dan eindelijk een zoo uitgebreid werk als het burgerlijk wetboek volledig in Nederlandschen tekst klaar ligt is dit het resultaat van een ontzaglijke som arbeid en inspanning, waarvoor men den grootsten eerbied dient te hebben.

Wanneer men thans den Nederlandschen tekst in zijn geheel overleest, zal men stellig daaruit een gevoel van groote voldaanheid meedragen. De vertaling beantwoordt volledig aan de hoogste verwachtingen. Het is natuurlijk altijd mogelijk nog op het een of ander woord te vitten of over sommige uitdrukkingswijzen te discussiëren. Men mag er echter van overtuigd zijn, dat alle mogelijkheden in de commissie onderzocht zijn geworden en dat deze wel grondige redenen zal gehad hebben om telkens de door haar verkozen vertaling te aanvaarden.

Het wachtwoord moet dan ook zijn, dat alle Vlaamsche juristen zich streng aan deze vertaling zouden houden en zoowel in de rechtspraktijk als in wetenschappelijk werk uitsluitend de terminologie van de officieele vertaling zouden gebruiken.

* * *

Het kwam er nu op aan dezen volledige Nederlandschen tekst zoo spoedig mogelijk in Vlaanderen te verspreiden. Het Rechtskundig Weekblad heeft dan ook het initiatief genomen samen met de bekende uitgeverijfirma Larcier om onmiddellijk den volledige Nederlandschen tekst naast den Franschen te publiceeren. Dit geschiedde in een zeer handig formaat over drie kolommen, naar voorbeeld van de bekende Fransche uitgave « Codes Dalloz », formaat dat toelaat deze teksten zonder moeite met zich mee te dragen. Aan de eene zijde is de Fransche tekst afzonderlijk gedrukt, aan de andere zijde de Nederlandsche vertaling, zoodat beide elk op zichzelf een zelfstandig geheel vormen. De beide teksten werden ook afzonderlijk voorzien

van notas en aantekeningen, waaraan Prof. Van Goethem, Prof. Vandeputte en Prof. Van Hee hun medewerking hebben verleend.

Het is de bedoeling op deze wijze ook alle andere wetboeken zoo spoedig mogelijk te publiceeren en aldus te komen tot een volledig geheel, dat het blijvend en onmisbaar instrument zal zijn van al wie aan recht doet in het Vlaamsche land.

Deze uitgave, die op de prachtigste wijze verzorgd is, wordt ter beschikking gesteld aan een voordeeligen prijs.

Wij zijn ervan overtuigd, dat dit initiatief van het « Rechtskundig Weekblad » en van de Firma Larcier zal gewaardeerd worden en wij doen een beroep op onze lezers om zich zonder verwijl dit belangrijk werk aan te schaffen.

René VICTOR.

ZIEKTE EN BEDIENDENCONTRACT

In dit nummer van het *Rechtskundig Weekblad* wordt een vonnis overgedrukt dat op 3 October j.l. uitgesproken werd door de bediendenkamer van den Werkrechtersraad te Antwerpen. Dit vonnis zal ongetwijfeld zoowel de juristen als de patroons en bedienden belang inboezemen. Het lijkt derhalve niet van belang ontbloeit het bewuste vonnis nader te ontleden.

Welke waren de feiten waarover de Werkrechtersraad had kennis te nemen? Een bediende was sinds meer dan tien jaar werkzaam bij denzelfden patroon, wanneer hij in Februari j.l. wegens ziekte zijn werk niet meer kon uitvoeren. Ook in de maanden Maart, April, en Mei verschijnt hij niet meer op het kantoor, steeds nog door dezelfde ziekte weerhouden zijnde. Op 27 Mei beteekende de patroon opzeg aan den bediende, wien het loon der maanden Februari, Maart, April en Mei uitbetaald werd. De bediende nam daarmede echter geen genoegen en hij dagvaarde dan ook zijn patroon, nadat de verzoeningspoging op een mislukking uitgelopen was. De dagvaarding strekte er toe het dienstcontract te hooren voor verbroken verklaren ten laste van den patroon, alsmede deze te hooren veroordeelen tot een bijvoeglijke vergoeding gelijk aan de wedde van drie maanden.

Op welke argumenten steunde de bediende? Is een bediende meer dan tien jaar werkzaam bij denzelfden patroon, zoo redeneerde hij, dan heeft hij recht op een opzeg van zes maanden. Artikel 12 der wet van 7 Augustus 1922 op het bediendencontract heeft zich zeer uitdrukkelijk in dien zin uitgelaten. Dusdanigen bediende wordt een langere opzeggings-termijn toegekend, omdat hij reeds ouder en meer gespecialiseerd is en derwijze normaal ook meer tijd noodig heeft om een nieuwe betrekking te vinden. Daaraan verandert heelemaal niets in geval de bediende ziek valt. Dienvolgens heeft de bediende, ook in geval van ziekte, recht op een opzeg van zes maanden, onder voorbehoud nochtans dat de patroon van de vergoeding gelijk aan het loon van zes maanden zou mogen aftrekken de wedde die hij uitbetaalde sedert de onbekwaamheid tot arbeiden een aanvang nam. *In casu* redeneerde de bediende: de patroon zendt mij door na het loon van drie maanden betaald te hebben; derhalve is hij me nog een bijvoeglijke vergoeding verschuldigd gelijk aan de wedde van drie maanden.

Daartegenover stelde de patroon artikel 9 der bediendenwet. Dit artikel luidt dat de patroon, na één maand ziekte van den bediende, aan het bediendencontract een einde stellen mag, mits een vergoeding te betalen gelijk aan het loon van drie maanden. Van die vergoeding mag echter afgetrokken worden de wedde betaald sedert de onbekwaamheid tot arbeiden een aanvang nam. Op grond van dien wetsregel besloot de patroon: artikel 9 is zeer algemeen en maakt geen onderscheid tusschen de bedienden die minder of meer dan tien jaar bij denzelfden patroon werkzaam zijn. Mijn bediende is drie maanden ziek. De wedde aan dit tijdsbestek beantwoordend, werd hem uitbetaald. Dienvolgens ben ik thans volkomen gerechtigd aan het contract een einde te stellen, zonder nog tot betaling van welkdanige vergoeding ook gehouden te zijn.

Het kwestieuze vonnis van den Werkrechtersraad is de stelling van den patroon bijgetreden. Het bepaalt vooreerst dat de vraag tot verbreking van het bediendencontract zonder voorwerp is, daar de patroon gerechtigd was aan het contract een einde te stellen, wat hij ook gedaan had. Vervolgens wijst het vonnis ook de vordering af van den bediende, in de mate dat deze beoogde nog een supplementaire vergoeding te krijgen van drie maanden loon.

Welke wetsbeschikkingen zijn betrokken in de vorenstaande betwisting? Allereerst artikel 8 der wet van 1922. Het schrijft voor dat de ziekte van den bediende de uitvoering van het contract schorst, maar dat de patroon toch gehouden is gedurende de dertig eerste dagen der werkonbekwaamheid het overeengekomen loon te betalen. Artikel 9 regelt de wederzijdsche verhoudingen tusschen den patroon en den bediende, als dezès ziekte langer dan een maand duurt. Aan den patroon komt alsdan een keuzerecht toe: ofwel kan hij de bediendenovereenkomst schorsen, ofwel tot verbreking derzelve overgaan. De schorsing stelt den patroon er vrij van nog langer het loon uit te betalen, maar zij kent tevens aan den bediende het recht toe om het werk te hernemen eens dat hij genezen is. De patroon kan echter ook opteeren voor de verbreking van het bediendencontract. Hij is gerechtigd er een einde aan te stellen, maar dan moet hij een vergoeding betalen. Deze bedraagt drie maanden loon, na aftrek van de wedde betaald sedert de onbekwaamheid tot arbeiden een aanvang nam.

«Indien dus de patroon reeds één maand betaald heeft, schrijft Mter J. Houben (*De wet op het dienstcontract van 7 Augustus 1922*, Brussel, p. 67), zal hij nog twee maanden moeten opleggen; na twee maanden betaald te hebben, nog één maand moeten bij betalen, terwijl hij na minstens drie maanden loon betaald te hebben, onmiddellijk zonder eenigen opzeg een einde aan de overeenkomst zou mogen stellen». Ten slotte werd ook het reeds geciteerde artikel 12 in het conflict betrokken. Het voorziet een opzeggingstermijn van zes maanden voor den bediende die meer dan tien jaar werkzaam is bij denzelfden patroon.

Het rechtsvraagstuk, dat aan den Werkrechttersraad onderworpen werd, was dus het volgende: heeft de bediende, die normaal op een opzeggingstermijn van zes maanden mag aanspraak maken, slechts recht op een vergoeding gelijk aan de wedde van drie maanden in het geval van ziekte? Het besproken vonnis beantwoordt die vraag in bevestigenden zin. We zijn van oordeel dat die stelling onaanvechtbaar juist is. Welke argumenten kunnen ingeroepen worden?

Allereerst verwijzen we naar artikel 9. Het is in zeer algemeene bewoordingen opgesteld. Het onderscheid van artikel 12 vinden we er niet in terug. Het regelt den toestand in geval van ziekte van den bediende, zonder dat wordt onderscheiden naar den opzeggingstermijn waarop de bediende, in normale omstandigheden, d. i. buiten het geval van ziekte, recht heeft. Waar de wet geen onderscheid maakt, moeten wij het ook niet doen. «*Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*».

De voorbereidende handelingen zetten onze zienswijze kracht bij. Het ontwerp dat door de Kamer van Volksvertegenwoordigers gestemd werd en aan den Senaat overgemaakt, voorzag in geval van ziekte een vergoeding gelijk aan de wedde van één maand en stond slechts een vergoeding toe gelijk aan drie maanden loon, juist dan wanneer de bediende reeds meer dan tien jaar bij denzelfden patroon werkzaam was. De Senaat echter aanvaardde een uniforme, eenige vergoeding, gelijk aan de wedde die aan den bediende toekomt voor drie maanden werk. De Regeering nam met dit amendement genoegen, op voorwaarde dat men die vergoeding zou verminderen met het loon dat aan den bediende uitbetaald werd sedert de onbekwaamheid tot arbeiden een aanvang nam, derwijze dat de bediende, waarvan de werkonbekwaamheid meer dan een maand duurt nooit een vergoeding bekomen zou die de wedde van drie maanden zou overtreffen. (du Bus de Warnaffe, *Le contrat d'emploi*, Brussel, 1922, p. 32). Daaruit spruit het forfaitair karakter der vergoeding voort. Zij zal hooger zijn dan deze verschuldigd bij ontijdige doorzending van een bediende die minder dan 500 frank per maand verdient; zij zal geringer zijn dan deze voorzien voor de bedienden, die gedurende meer dan tien jaar bij denzelfden patroon werkzaam bleven. (P. Wauwerwermans, *Employeurs et employés*, Brussel, 1923, p. 58, nr 82).

Tot staving onzer stelling doen we insgelijks beroep op het levend recht, de rechtspraak. De von-

nissen, die we konden opsporen betreffende het ons bezig houdende vraagstuk, houden zonder wanklank voor dat het onderscheid van artikel 12 in artikel 9 niet hernomen wordt en derhalve dient gewraakt te worden. Aldus: Werkr. Brussel, 2 December 1925, Pas. 1926, 3, 163 en Werkr. Antwerpen, 19 Februari 1930, *Rechtspr. Werk Dienstverh.*, 1933, 40. Het besproken vonnis komt deze reeks aanvullen.

Ook de rechtsleer is dezelfde meening toegedaan.

«We houden er aan, aldus Mter J. Houben (o. c. p. 68), de aandacht van den lezer speciaal te vestigen op den termijn van drie maanden voorzien door artikel 9, dat geen onderscheid maakt volgens het bedrag van het loon. Het onderscheid voorzien door artikel 12 vindt dus hier geene toepassing. En de bediende welke meer dan tien jaar in dienst is bij denzelfden patroon, zal in normaal omstandigheden recht hebben op een opzeg van zes maanden, en in geval van ziekte slechts op een vergoeding van drie maanden». «We laten opmerken, lezen we bij prof. R. Vandeputte, *Beginnelsen van nijverheidsrecht*, (Brussel-Leuven, 1938, p. 332), dat de globale vergoeding welke de patroon gebeurlijk kon verschuldigd zijn, het loon van drie maanden bedraagt, zelfs wanneer, buiten het geval van ziekte, de normale opzeggingstermijn geen drie maanden maar zes maanden of één maand zou zijn. Met andere woorden het onderscheid dat gemaakt wordt in artikel 12 van de wet van 7 Augustus 1922 wordt niet gevolgd voor de berekening der vergoeding die aan den zieken bediende toekomt wanneer de patroon aan het contract een einde stelt».

Tegen die stelling hield de bediende, aanlegger in het geding dat tot het besproken vonnis leidde, het volgende betoog. Ware ik gezond geweest en doorgezonden, dan zou ik een vergoeding gelijk aan de wedde van zes maanden getrokken hebben; nu dat ik ziek ben en er dus erger aan toe, krijg ik slechts drie maanden. Het blijkt dienvolgens duidelijk dat de geest der wet en de billijkheid vergen dat artikel 12 analogisch toegepast worden.

We denken, met den Werkrechttersraad, dat die zienswijze niet kan weerhouden worden. De billijkheid, door den bediende ingeroepen, blijkt ten deze kennelijk geen rol te spelen. Alleen den wetgever komt het toe de billijkheid als maatstaf te nemen zijner handelingen. Hij dient de belangen naar billijkheid af te wegen. Hem is de taak opgedragen het voor en het tegen van elk zijner handelingen op wetgevend gebied af te meten. De rechtbanken, die de wet moeten toepassen, en de rechtsgeleerden, die de wet verklaren, kunnen en zijn zelfs verplicht de billijkheid terzijde te stellen. Zij moeten de wet toepassen of verklaren zooals ze zich in haar materielen vorm aan hen voordoet. Hier geldt dan herhaaldelijk misshien de spreuk: «*Dura, lex, sed lex*». Alleen maar als men zich stelt op het standpunt «*de lege ferenda*», zou men de vraag kunnen stellen of de huidige toestand onzer wetgeving ter zake dient gehandhaafd of aan herziening onderworpen te worden. Voor beide opvattingen bestaan argumenten. Het was echter onze bedoeling allerm minst daarover uit te wijden. Mr R. Jacobs.

RECHTSPRAAK

48 HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

8e Kamer. — 17 December 1938.

Voorzitter : M. Babut du Marès.

Raadsheeren : MM. De Landtsheer en Van Laethem.

O. M. : M. Van den Eynde de Rivieren.

Pleiters : Mrs R. Smits en Sand.

RECHTSPLEGING. — SCHEIDING VAN TAFEL EN BED. — GETUIGENVERHOOR. — AARD EN DRAAGWIJDTE DER VRAGEN EN VERKLARINGEN.

De wettelijke bepalingen die de rechtspleging regelen in zaken van scheiding van tafel en bed en van goederen, verbieden aan een partij het bewijs voor te brengen van feiten over dewelke het gerecht geen uitspraak heeft gedaan naar luid van art. 252 B. W.; de getuigen mogen derhalve geen verklaring doen en de partijen geen vragen stellen over feiten die in het vonnis niet aangegeven zijn.

Wallemans t/ Gillet.

Gezien de voorgaande handelingen ter zaak en namelijk het vonnis op 3 Februari 1938 geveld door de rechtbank van eersten aanleg zetelende te Brussel;

Aangezien het beroep, regelmatig in den vorm, ten gepasten tijde ingesteld werd;

In feite :

Beroepene heeft een vraag tot scheiding van tafel en bed en van goederen ingediend : een tusschenvonnis uitgesproken op 18 Mei 1936 laat het bewijs toe van de feiten in het verzoekschrift gesteld; het getuigenverhoor gaf aanleiding, op vordering van beroeper, tot het tegenover elkander stellen van zekere getuigen met getuige Hermans Leonie;

De confrontatie gebeurde op 6 en 13 October 1937.

Op de laatste zitting legde beroeper de volgende besluiten neer : « Behage het den heer rechter-commissaris, in het proces-verbaal van het onderzoek te doen aanschrijven dat, tijdens de zitting van 6 October 1937 getuige Hermans verklaard heeft dat de eischeres — thans beroepene — haar geld heeft aangeboden om te getuigen in haar voordeel »;

Die vraag werd niet ingewilligd en de Rechter-commissaris verzond de partijen voor de rechtbank; het vonnis a quo beslist dat de vraag aangeduid in de besluiten van beroeper voor den Rechter-commissaris niet kan gesteld worden.

Ten gronde :

1°) Aangezien het tegenbewijs, dat rechtens aan beroeper vergund is, hem ongetwijfeld toelaat aan den dag te brengen, niet enkel feiten die de stellige en bepaalde ontkenning uitmaken van de feiten door beroepene aangevoerd en door het tusschenvonnis opgesomd, doch ook nog de omstandigheden waarin deze laatste feiten zich voordeden en de bijzonder-

heden die van aard zijn om die feiten te verklaren en hunne echte draagwijdte en gewichtigheid te doen uitschijnen ;

Dat het vanzelfsprekend is dat het beroeper, die dit recht wil uitoefenen, vrij moet staan de getuigen op die feitelijke omstandigheden en eigenaardigheden te hooren;

Aangezien echter dient opgemerkt, dat er hier slechts spraak kan zijn van feiten en bijzonderheden die in nauw verband staan met de feiten die het vonnis, dat het getuigenverhoor gelast, voor goed aanduidt;

Dat overigens de wettelijke bepalingen die de rechtspleging regelen in zaken van scheiding van tafel en bed en van goederen, geschillen die den staat der personen aanbelangen, aan beroeper verbod doen het bewijs voor te brengen van feiten over dewelke het gerecht geen uitspraak gedaan heeft naar luid van artikel 252 B. W.; dat bijgevolg de getuige geene verklaring mag doen en de partijen geene vragen kunnen stellen dan over de feiten die in 't vonnis aangegeven zijn en de rechter moet getuige en partijen binnen de perken van die feiten houden;

Aangezien de bewoordingen, bij dewelke beroeper zelf ze wist te omschrijven, duidelijk aantoonen dat de vraag waarover het geschil loopt slechts betrekkelijk is tot een poging tot omkoopding die beroepene, volgens beroepers bewering, tegenover genoemde getuige Hermans zou begaan hebben;

Dat deze beslissende vaststelling te kennen geeft dat de betwiste vraag geen enkel feit raakt dat beroeper aangetijgd is of door hemzelf aan beroepene ten laste gelegd en in het tusschenvonnis opgenomen;

Dat diezelfde vraag evenmin past bij de tegenoverstelling door den rechter-commissaris voorge-schreven;

Aangezien inderdaad eene confrontatie onvermijdelijk onderstelt dat twee tegenstrijdige of elkan-der vernietigende verklaringen zijn afgeleverd ge- worden, derwijze dat de valsheid of onnauwkeu- righeid van de eene noodzakelijk de oprechtheid van de andere meebrengt;

Aangezien in casu blijkt dat deze de bedoeling van beroeper niet is, vermits hij, onder den schijn of ter gelegenheid van eene tegenoverstelling en door de vraag waarvan sprake, alleen de geloof- waardigheid van getuige Hermans verdacht pogt te maken en meteen beroepene laakbare handelin- gen te doen aanrekenen;

Aangezien het trouwens aan beroeper geoorloofd is de rechtzinnigheid van getuige Hermans te be- pleiten als, na afloop van het getuigenverhoor, de zaak opnieuw voor de rechtbank zal komen om het vonnis ten gronde te doen uitspreken;

Dat op dit oogenblik al de getuigenissen die in het proces-verbaal van den aangestelden rechter opgenomen werden noodzakelijkerwijze aan de rechtbank dienen voorgelegd om haar toe te laten

die verklaringen naar hunne waarde te oordeelen en ze daarna aan te nemen of voorbij te gaan;

Daarbij indien het betaamt en daartoe aanleiding bestaat kan de rechtbank aan beroeper en eveneens aan beroepene toestaan te betoogen dat getuigen omgekocht geweest zijn of valsche verklaringen aflegden;

Dat het onderzoek te dien einde door de rechtbank toegelaten geene verlenging van het getuigenverhoor uitmaakt, hetgeen nogmaals aantoonde dat de verklaring die beroeper in het verslag van den rechter-commissaris wil doen opnemen de feiten van het tusschenvonniss te buiten gaat;

2°) Aangezien om gegronde overwegingen waarbij het Hof zich houdt de eerste rechter eene nieuwe verlenging van drie maanden toestond om het getuigenverhoor af te handelen;

Aangezien deze verdaging dient behouden; dat zij nochtans slechts zal aanvangen op den dag waarop dit arrest beteekend wordt;

Om deze redenen:

Het Hof, gelet op art. 4, 24 en 41 der wet van 15 Juni 1935, alle andere besluiten van de hand wijzende, gehoord ter openbare zitting het eensluitend advies van den heer De Vooght, advocaat-generaal;

Ontvangt het beroep, verklaart het ongegrond; dienvolgens bekrachtigt het bestreden vonnis, behalve dat de verlenging van drie maanden door den eersten rechter toegekend zal aanvangen op den dag der beteekening van dit arrest;

Zegt dat de uitspraak van het arrest in 't bijzijn der pleitbezorgers van beide belanghebbenden voor beteekening geldt en aan pleitbezorgers en aan partijen;

Verwijst beroeper in de kosten op het hooger beroep ontstaan.

49

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

8 Juni 1939.

Voorzitter: M. de Walque.
Pleiters: Mrs Donck en Louf.

ONROEREND BESLAG. — BEVELSCHRIFT VAN DEN VOORZITTER IN KORTGEDING. — GEEN DEFINITIEVE TITEL. — GEEN GELDIGHEIDS-VERKLARING.

Volgens art. 12 der wet van 12 Augustus 1854 op de gedwongen onteigening kan een onroerend beslag, gelegd krachtens een bevelschrift van den heer Voorzitter verleend op grond van art. 214j B. W. niet geldig verklaard worden dan na het bekomen van een definitieven titel.

De Coster t/ Maertens.

Overwegende dat Hypoliet Maertens, bij bevelschrift van 13 April 1938 veroordeeld werd aan

eischeres een onderhoudsgeld van 300 frank per maand te betalen luidens artikel 214 J. B. W. B.;

Overwegende dat de vrouw van Maertens, nu eischeres, de proceduur tot gedwongene onteigening vordert;

Overwegende dat verweerder beweert dat voormelde proceduur, krachtens een bevelschrift luidens artikel 214 J, niet geldig is daar voormelde beslissing aan de voorwaarden van art. 12 van de wet van 12 Oogst 1854 niet beantwoordt;

Overwegende inderdaad dat voormeld artikel bepaalt dat geen vonnis nopens het onroerend beslag zal kunnen geveld worden vooraleer een definitieve beslissing met kracht van gewijsde bekleed, zal ten gronde bestaan;

Overwegende dat de bevelschriften van den heer Voorzitter van de Rechtbank, luidens art. 214 J. B. W. B., met geen kracht van gewijsde bekleed zijn en *ten voorloopigen titel* geveld zijn;

Overwegende inderdaad dat luidens de voorbereidende werken van art. 12 van de Wet van 1854, dit artikel zijn bron heeft in het bevel van 1667, titel van de uitvoering van vonnissen; Art. 8: «Les héritages et autres immeubles de ceux qui auront été condamnés par provision à quelque somme pécuniaire ou espèce pourront être saisis réellement, mais ne pourront être vendus et adjugés qu'après la condamnation définitive»;

Overwegende dat nog de heer Tribun Lahary voor de «Corps Législatif» 28 Ventôse an XII, Locré VIII, blz. 317, n° 12, zegde: «Si un titre exécutoire suffit pour fonder la poursuite en expropriation, il faut pour qu'elle puisse se consommer que ce titre soit solide et irréfragable»;

Overwegende dat het kwestieuze bevelschrift aan deze voorwaarden niet beantwoordt, en dat zulke bevelschriften niet vatbaar zijn voor uitvoering bij gedwongene onteigening vooraleer eene definitieve oplossing zal geschieden nopens de materiele belangen van partijen;

Overwegende overigens dat Martin en Vanderkerckhove «L'expropriation forcée» Tome 1 bl. 388, met de volgende woorden, dezelfde meaning uitdrukken in zake onderhoudspensioenen: «Le jugement qui alloue, à titre de provision, par exemple à la femme, une pension alimentaire pendant l'instance en divorce... servira de titre pour commencer l'expropriation et la pousser jusqu'à l'assignation en validité mais ne suffira pas pour passer outre au jugement de validité et l'adjudication aussi longtemps que ne sera pas intervenue une décision définitive coulée en force de chose jugée» (Rouen 2 Nivôse An XI. Persil. Saisie immobilière Sect. I);

Om deze redenen:

De Rechtbank, gehoord den heer J. Vossen, substituit-Procureur des Konings in zijn advies, alle verdere besluiten verwerpende, schorst haar vonnis tot na het neerleggen vóór deze Rechtbank, van een definitieve oplossing ten gronde nopens de geldelijke belangen tusschen partijen.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE KORTRIJK

5 Mei 1939.

Voorzitter M. Bossaert.

Rechters: MM. Louveaux en Beeckman.

Pl.: Mters E. Van den Berghe en G. Mandeville.

AANSPRAKELIJKHEID. — DAAD VAN MOED EN ZELFOPOFFERING VAN SLACHTOFFER. — AFWEZIGHEID VAN SCHULD.

KRANKZINNIGE. — BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID (1386 bis). — VERHAAL ZOO VAN SLACHTOFFER ALS VAN WAANZINNIGE.

Deze die zich vol moed en opoffering aan een gevaar blootstelt om een ongeval te voorkomen of eenige erge gebeurtenis af te weren begaat noch fout noch onvoorzichtigheid die zijn persoonlijke verantwoordelijkheid in het gedrang kan brengen.

Het slachtoffer van een daad, gesteld door een krankzinnige, heeft het recht enkel den krankzinnige te dagvaarden en hoeft zich niet noodzakelijk te richten tot den persoon wiens aansprakelijkheid, ingevolge de regelen van het gewoon recht, gaande kan worden gemaakt.

De krankzinnige kan gebeurlijk een verhaalsvordering tegen derden instellen.

De Vos t/ Germonprez q.q.

Aangezien de vraag er toe strekt om Germonprez Albert, gedaagde, voor dewelke optreedt in zijne hoedanigheid van voorloopige bewindvoerder, Germonprez Henri, te hooren veroordeelen om aan eischer te betalen de som van 110.744,20 fr. tot herstel der schade aangericht den 30 Juli 1935 door eerstgenoemde, die een vuurschot op eischer heeft gelost ;

Aangezien het vaststaat dat Germonprez Albert op het oogenblik van het feit aan krankzinnigheid en namelijk aan chronische paranoïde waanzin lijdend was ;

Aangezien de vordering gesteund is op art. 1386 bis van het burgerlijk wetboek, waarbij de rechter rechtdoende naar billijkheid, geheel of gedeeltelijk vergoeding kan toekennen voor de schade aangericht door de onwettige daad van een krankzinnige ;

Aangezien uit de gegevens der zaak blijkt dat Germonprez Albert, die in 1913 te Froidmont gedurende enkele maanden geïnterneerd was geweest wegens krankzinnigheid en die in December 1933 andermaal geïnterneerd werd, nu te Beernem, en vier maanden later ontslagen werd, talrijke vuurschoten heeft gelost den 26 Juli 1935 en volgende dagen van uit het venster van zijne woning en hij aldus een groot gevaar opleverde voor de omgeving ; dat de rijkswacht ten einde de ontvluchting van den waanzinnige te voorkomen, toen het duister was, de woning langs achter met prikkeldraad afspande en dat ze daartoe geholpen werd door eischer, die een familielid is van Germonprez Albert ; dat eischer getroffen werd door een vuurschot gelost door den krankzinnige, terwijl hij de rijkswacht behulpzaam was ;

Aangezien verweerder q.q. formeel betwist dat artikel 1386bis toepasselijk is in onderhavig geval ; dat hij doet gelden dat eischer ongevraagd is tusschen gekomen en hij door zijn vrijwillige bemoeiing zijn eigen verantwoordelijkheid in het gedrang heeft gebracht ;

Aangezien het geen twijfel lijdt dat Devos, indien zelfs zijn tusschenkomst spontaan was, niettemin een vrij moedige en nuttige daad heeft gesteld ; dat de rechtspraak algemeen beslist dat deze die zich vol moed en opoffering aan een gevaar blootstelt om een ongeval te voorkomen of eenige erge gebeurtenis af te weren, noch fout noch onvoorzichtigheid begaat ; (Gardenat Respons. civ. 264) ; dat de moedige tusschenkomst van eischer dan ook niet van aard is om zijn eigen verantwoordelijkheid in het gedrang te brengen ;

Aangezien het geen nut oplevert te weten indien ja dan neen Devos door de rijkswacht aanzoekt is geweest om hulp te bieden ; dat er evenmin dient nagegaan indien de rijkswacht aansprakelijk moet worden gesteld voor het feit dat ze een onbevoegd persoon heeft laten helpen aan een gevaarlijke bezigheid ;

Aangezien de memorie van toelichting betrekkelijk de wet van 16 April 1936 op de vergoeding van de door waanzinnigen en abnormalen aangerichte schade en de verslagen van de Kamercommissie en van de Senaatscommissie er uitdrukkelijk op wijzen dat het slachtoffer van een daad, gesteld door een krankzinnige, 't recht heeft enkel dezen te dagvaarden en zich niet noodzakelijk hoeft te richten tot den persoon wiens aansprakelijkheid ingevolge de regelen van het gemeen recht gaande kan worden gemaakt ;

Aangezien overigens de krankzinnige, ingevolge de interpretatie, die gevolgd werd door de verslaggevers gebeurlijk een verhaalsvordering tegen een persoon kan instellen (Pasinomie 1935) ;

Aangezien krachtens de aldus bepaalde strekking van de wetsbepaling er niet dient overwogen indien het staatsgesticht te Beernem, samen met den Staat, voor en met den dokter, die in 1933 het ontslag van Germonprez Albert, toeliet, alsook de gemeente Rekkem een fout hebben begaan, die in oorzakelijk verband staat met de gebeurtenissen ; dat deze personen overigens niet bij de zaak betrokken zijn en hunne daden niet kunnen gediscussieerd worden ; dat het Germonprez vrij staat, indien hij hun aansprakelijkheid in het gedrang meent te kunnen brengen, van de verhaalsvordering tegen hen uit te oefenen ;

Aangezien het dus niet opgaat te beweren dat enkel mag toepassing gegeven worden van artikel 1386bis, daar waar degene die schade geleden heeft, geen andere vergoeding kan vinden ;

Wat het bedrag der vergoeding betreft :

Aangezien de som door eischer opgevorderd wordt, stellig buiten verhouding staat met de situatie van verweerder ; dat volgens de gegevens der zaak het totaal vermogen van Germonprez Albert slechts ongeveer 35.000 frank bedraagt ;

Aangezien echter de toegebrachte letsels erge ge-

volgen hebben gehad; dat eischer namelijk gedurende acht maanden volledig werkonbekwaam is geweest en hij thans eene bestendige werkonbekwaamheid van 51,4 % ondergaat;

Aangezien eischer als fabriekwerker, hierdoor zwaar getroffen is; dat het dan ook strookt met de billijkheid dat hem een vergoeding toegekend weze; dat deze mag bepaald zijn op 15.000 frank.

Om deze Redenen :

De Rechtbank, alle andere en tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende, gehoord door heer A. Santenaire, Substituut-Prokureur des Konings, in zijn eensluidend advies, veroordeelt verweerder, Germonprez Henri, in zijn hoedanigheid van voorloopige bewindvoerder van Germonprez Albert, te betalen aan eischer, ten titel van schadevergoeding, de som van 15.000 fr., met de gerechterlijke intresten en de kosten van het geding.

51

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

9 November 1938.

Voorzitter : M. Vanderveeren.

Rechters : MM. Walckiers en Seghers.

Pl. : Mrs Van den Bergh en Van Rijckel.

VERKOOP. — NAAKTE EIGENDOM. — Vernietiging wegens benadeeling van meer dan 7/12. — Mogelijkheid. — Vereischten (art. 1674 en 1678 B. W.).

De rechtsvordering tot vernietiging wegens benadeeling van meer dan 7/12 bij den verkoop van den naakten eigendom van een onroerend goed, kan niet a priori worden uitgesloten; art. 1674 B. W. maakt inderdaad geen onderscheid tusschen verkoop van naakten eigendom en verkoop van vollen eigendom. Het bewijs der benadeeling kan nochtans, ingevolge art. 1678 B. W. slechts geleverd worden door een onderzoek van drie deskundigen dat enkel door de Rechtbank mag worden bevolen ingeval de gestelde feiten waarschijnlijk en talrijk genoeg zijn om de benadeeling te laten vermoeden.

Verbiest t/ Verbiest.

I. Over den hoofdeisch.

Aangezien in dato 17 Augustus 1934 door ambt van Meester Peeters, notaris te Leuven, de aanlegger Emmanuel Verbiest, geboren te Lubbeek den 26 Juli 1857, verkocht aan den verweerder Julius Emilius Verniest, insgelijks te Lubbeek geboren den 28 December 1901 den naakten eigendom van de volgende onroerende goederen:

1° een huis met schuur, stal, hof en land, samen groot volgens eigendomstitel 31 aren 90 centiaren, gelegen te Lubbeek ter plaats genaamd Dendries of Steenbosch, bekend ten kadaster wijk C.;

2° een perceel land groot 35 aren 44 centiaren, gelegen ter plaatse Ledigheid, bekend ten kadaster wijk C N° 25, 26, 27 en 28;

Aangezien die verkoop gesloten werd tegen den

prijs van 20.000 frank waarop 12.000 frank betaald werden en waarvan het saldo na den dood van den verkoper zal betaald worden;

Aangezien de rechtsvordering strekt tot de vernietiging van die overeenkomst wegens benadeeling van meer dan 7/12 (art. 1674 B. W.) dat het exploit van dagvaarding ingeschreven werd ten kantore der grondpanden van Leuven in dato van 9 Juli 1936;

Aangezien de verweerder opwerpt dat de eisch onontvankelijk is om reden dat de aanlegger in zijn exploit van dagvaarding doelt op den verkoop van den eigendom der vermelde goederen in stede van te spreken van den naakten eigendom derzelve;

Dat er hier alleen sprake kan zijn van een vergissing daar de aanlegger klaarblijkelijk de vernietiging vordert van de overeenkomst van verkoop waarover den 17 Augustus 1934 voor notaris Peeters van Leuven akte verleden werd;

Dat die uittening van niet ontvankelijkheid geen steek houdt;

Aangezien in tweede orde de verweerder concludeert tot de niet ontvankelijkheid van de vordering van een deskundig onderzoek en wel op grond van artikel 1677 van het B. W. daar de aanlegger in gebreke blijkt « feiten aan de duiden op zich zelf gewichtig en waarschijnlijk om de schade van meer dan 7/12 te doen vermoeden »;

Aangezien bij den verkoop van den naakten eigendom van een onroerend goed de rechtsvordering tot vernietiging wegens benadeeling van meer dan 7/12 niet a priori kan uitgesloten worden; dat, ofschoon de waarde van een naakten eigendom afhangt van de waarde van het vruchtgebruik en de waarde van het vruchtgebruik op haar beurt afhangt van den levensduur van den vruchtgebruiker, zulks toch niet voor gevolg heeft dat het steeds onmogelijk is te bepalen of ja dan neen er benadeeling is in de mate als door artikel 1674 van het burgerlijk wetboek voorzien (Hof Verbr., 12 April 1934, Pas. 1934 I.236);

Aangezien artikel 1674 de rechtsvordering tot vernietiging toekent aan ieder verkoper van onroerend goed die voor meer dan 7/12 benadeeld is en geen onderscheid maakt tusschen verkoop van naakten eigendom en verkoop van vollen eigendom; dat de wet slechts een beperking huldigt te weten in artikel 1684 van het burgerlijk wetboek;

Maar aangezien de bepalingen van het burgerlijk wetboek echter een streng vereischte stelt met het oog op het bewijs van de benadeeling van meer dan 7/12; dat dit bewijs slechts kan geleverd worden door een verslag van drie deskundigen (artikel 1678 B. W. Verbr., 5 December 1935. J. T. 1935, col. 785) en dat het deskundig onderzoek door de Rechtbank alleen dan mag worden bevolen, » ingeval de gestelde feiten waarschijnlijk en talrijk genoeg zijn om de benadeeling te laten vermoeden » (art. 1677 B. W. Namen Rechtbank II Juni 1930, Jur. L. G. 1931 P. 257 Planiol et Ripert-Traité X N° 254-Baudry - Lacantinerie - Saignat 3° uitgave XIX N° 706);

Aangezien de aanlegger geen enkel feit stelt van

aard om te doen vermoeden dat de verkoop van naakten eigendom in dato 17 Augustus 1934 hem zou hebben benadeeld in zulke mate als door de wet vereischt; dat een dergelijk vermoeden ook niet spruit uit eenig bestanddeel van de zaak.

II. Op den tegeneisch.

Aangezien de aanleggr geen blijk gegeven heeft van boos opzet, roekeloosheid of lichtzinnigheid in het aanleggen van zijne vordering;

Om deze redenen, de Rechtbank:

Alle verdere en tegenstrijdige besluiten als ongegrond van de hand wijzende;

Zegt dat de eisch zooals gesteld in het exploit van dagvaarding ontvankelijk is;

Zegt echter dat de vraag tot het benoemen van deskundigen niet ontvankelijk is;

Wijst derhalve den hoofdeisch af als ongegrond; wijst ook den tegeneisch af als ongegrond en veroordeelt den aanlegger in de kosten des gedings.

52

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE OOSTENDE

1 Juni 1939.

Voorzitter : M. Rayee.

Referendaris : M. R. Fontaine.

Pleiters : Mrs Lagrou en Valcke.

ZEERECHT. — HULPVERLEENING. — GEMEENSCHAPPELIJK VERSLAG DER KAPITEINS. — GELOOFWAARDIGHEID.

Alhoewel geen enkele wettelijke beschikking aan de kapiteins van een hulpverleenend en van een geholpen schip de verplichting oplegt om elk een afzonderlijk verslag neer te leggen, moet het neerleggen van een gemeenschappelijk verslag met omzichtigheid worden beoordeeld vooral als de meldingen uit het scheepsboek die dienen om het verslag voor te bereiden, voor beide schepen niet de minste afwijking doen blijken nopens de omstandigheden der reis (hetgeen doet veronderstellen dat beide kapiteins vooraf overleg hebben gepleegd) en dat het gemeenschappelijk verslag bovendien niet werd bevestigd door de bemanning van beide schepen.

Vieren t/ Maesen.

Aangezien de rechtsvordering tot voorwerp heeft: het betalen van een vergoeding van 25.000 frank, wegens hulp aan schepen; daarbij nog die van 2.500 frank, waarde van het korretouw, door het tuien onbruikbaar geworden;

Aangezien partijen het niet eens zijn omtrent den aard van de verleende hulp, lijk trouwens over den duur en de moeilijkheden waartoe de verrichting aanleiding heeft gegeven;

Aangezien verweerder beweert, dat het een eenvoudig opsleeven betreft, begonnen den 13 September, 's voormiddags, rond half elf, om te eindigen denzelfden dag, te 22 uur, bij de aankomst voor de haven van Esbjerg (Denemarken). Verweerder meent, dat twee bijkomende uren zouden volstaan hebben om in de haven te varen en aan

te meren; hetzij in totaal daaromtrent 15 uren, rekening gehouden met den tijd door het hulpverleenende schip verloren om het bijgestane te verveogen;

Aangezien verweerder, tot vergelding van dien dienst, een vergoeding voorstelt van 5.000 frank; hij besluit : zijn aanbod als voldoende te hooren verklaren en eischer te zien afwijzen van het overige van zijn vraag;

Aangezien eischer beweert, dat de zee hol stond toen zij voor de haven van Esbjerg aankwamen, wat hun niet toeliet die haven binnen te varen; dat zij moesten wachten tot 's anderendaags, 14 September, 's morgens, om de haven in te varen en dat het elf uur was toen het bijgestane schip kon aanleggen; eischer voegt hier ten slotte aan toe, dat de staat van de zee hem niet toeliet de haven te verlaten vóór den 15 September, om zijn visscherij te bereiken;

Aangezien de kapitein van het hulpverleenende schip, de O.270 Raphaël Gabrielle, en die van het geholpen schip, de O.272 Maria-Robert, den 14 September, op het Belgisch Consulaat te Esbjerg, een gemeenschappelijk zeeverslag hebben ingediend, dat beider handteekening draagt

Aangezien er geen één wettelijke beschikking de kapiteins van het hulpverleenende en van het geholpen schip oplegt elk een afzonderlijk verslag neder te leggen, al wordt er in de praktijk doorgaans aldus tewerkgegaan; het komt inderdaad eerder zonderling voor, dat de meldingen uit het scheepsboek, die dienen om het verslag voor te bereiden, voor de beide schepen niet de minste afwijking doen uitkomen omtrent de omstandigheden van de reis;

Aangezien aan den anderen kant het voorbereiden van een gemeenschappelijk verslag van zelf insluit, dat de beide kapiteins vooraf overleg hebben gepleegd, nopens het opgeven van de ware oorzaken van de voorvallen van de reis, wat van zulken aard is de oprechtheid van het verslag aan te tasten;

Aangezien het gemeenschappelijk verslag bovendien niet werd bevestigd door de bemanning van de beide schepen;

Aangezien de tegenwoordigheid van de gansche bemanning maar vereischt wordt, wanneer zulks mogelijk is, en de kapitein moet de onmogelijkheid maar doen blijken, zoo hij er toe aangezocht wordt;

Doch, naar een aloud gebruik laat de kapitein zich doorgaans bijstaan door twee leden van zijn bemanning;

Aangezien de veronachtzaming hier in dit geval des te verdachter aandoet, daar verweerder, of zijn verzekeraar, een verklaring voorbrengt in datum van den 7 October 1938, door vier leden van zijn bemanning ondertekend en waarin er vermeld staat : « Om 22 uur kwamen wij ten anker, binnen den ingangspas van Esbjerg-haven. Wij lagen daar in stil water en in veiligheid. Nochtans bleef O.270 bij ons liggen tot in den morgen; om 7 uur sleepte hij ons voort tot in het dok, waar wij om 9 uur gemeerd lagen... »;

Nu, deze verklaring contrasteert zonderling met de meldingen uit het zeeverslag, waarin er gezegd wordt: « te Esbjerg aangekomen bij nacht. De wind was veranderd tot S. W. — het was totaal onmogelijk de haven binnen te loopen daar de zee te hoog stond. Wij waren verplicht terug op zee te gaan — dien nacht was er geweldig veel wind — toch slaagden wij er in de volgende morgen binnen te loopen om 11 A. M. »;

Aangezien de verklaringen uit het zeeverslag, om de verschillende hierbovenstaande redenen, met de grootste omzichtigheid dienen opgenomen;

Aangezien het ongeval, dat het bijgestane schip overkwam en als volgt beschreven werd: « Wij kregen een geweldigen golfslag over het dek met gevolg dat de reserve korre over boord sloeg en zich rond de schroef draaide, waarop de motor stil viel. Vier uur gewerkt om het net los te krijgen, zonder gevolg, (Rapport Pincket 22 Sept. 1938) nogal courant is in de scheepvaart;

Aangezien dit ongeval tot resultaat heeft gehad een groote moeilijkheid op te leveren; doch het blijkt niet uit de omstandigheden van de zaak, dat de O.272 daardoor op eender welk oogenblik aan min of meer dreigend gevaar is blootgesteld geweest;

Aangezien, alles wel beschouwd, de hulp, die werd verleend, te herleiden is tot een opsleepverrichting, die dit maneuver omvat bij zwaar weer en hooge zee;

Aangezien het schijnt of het hulpverleenende schip den duur van zijn dienstbetoon heeft verlengd met een berekende welwillendheid;

Aangezien eischer een billijk herstel zal vinden voor zijn diensten, de schade aan het korretouw en zijn verlies aan vischvangst, door het toekennen van het bedrag hierna aangegeven in het beschikend gedeelte;

Om deze redenen:

De rechtbank, zegt voor recht dat de hulp aan schepen door de O.270 verleend aan de O.272 iets heeft van een opsleepverrichting, die geen uitzonderlijke diensten meebracht;

Veroordeelt verweerder om eischer, tot vergelding van den bewezen dienst, en tot herstel van de geleden schade, de somme van 10.000 frank te betalen, vermeerderd met de gerechtelijke rente en met de proceskosten;

Ontzegt eischer het overige van zijn vraag;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande hooger beroep en zonder borg.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

**RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD!!!**

53

VREDEGERECHT TE ST GILLIS-WAAS

4 Mei 1938.

Vrederechter: M. J. Buytaert.

Pleiters: Mrs Willem Melis en P. Verwilghen.

BEZITSVORDERING. — VOORWAARDEN. — BEZIT TER BEDE. — BEWIJSLAST.

Het toemetselen van een opening in een gemeen zijnden muur is een daad die niet mag gesteld worden zonder toestemming van den mede-eigenaar van dezen muur.

Indien deze opening toegang geeft tot een kelder dien men in zijn bezit heeft, bezit dat beantwoordt aan de vereischten der art. 2229 en 2235, is de bezitter in de voorwaarden om de bezitsvordering tot herstel van gepleegd geweld (réintégrande) of de vordering tot handhaving van bezit (complainte) in te stellen.

Het bezit bij louter gedoogen wordt niet verondersteld en het behoort aan dengene die de precariteit inroept om het bewijs te leveren van het precare karakter van het bezit. Het bewijs der overeenkomst waaruit het precare karakter van het bezit voortvloeit wordt beheerscht door art. 1341 van het B. W.

Roggeman t/ de Bruyne.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder E. de Valck, in dato 12 Maart l.l., behoorlijk geboekst;

Aangezien de vraag strekt om den verweerder te zien en hooren veroordeelen om binnen de vier en twintig uren na het tusschen te komen vonnis eischer opnieuw in het rustig bezit te stellen van den kelder, welke volgens hem deel uitmaakt van den door hem aangekochten eigendom, bij acte verleden voor Notaris H. Bohyn i.d. 12 October 1928 en waarvan den toegang door verweerder dicht gemetseld werd, en alles in zijnen vorigen staat te herstellen op paene aan den eischer te betalen eene vergoeding van fr. 25,— per dag vertraging en bij gebreke hieraan te voldoen eischer te machtigen om zelf de noodige ruimingswerken te laten uitvoeren op de kosten van verweerder, kosten invorderbaar op eenvoudig kwijtschrift daarover af te leveren; den verweerder zich tevens te hooren veroordeelen tot het betalen eener schadevergoeding van fr. 1.000 met de wettelijke rente en de kosten van het geding;

Aangezien in feite vaststaat dat de eischer het gebruik had van den quaestieusen kelder sedert den dag van aankoop (12 Oct. 1928) tot op den dag van het dichtmaken der toegangsdeur door verweerder, die er alsdan al de voorwerpen door den eischer erin geplaatst, uit weggeruimd heeft;

Aangezien de quaestieuse kelder gelegen is onder het woonhuis van verweerder, hetwelk door dezen als hofstede is aangekocht geworden bij acte van notaris Bohyn i.d. 5 October 1937, waarin beschreven staat onder de Voorwaarden van verkoop, dat «de kelder liggende onder het bij dezen te verkoopen huis in gebruik is bij den voornoemden Alfons Roggeman, zonder vergelding»;

Aangezien vaststaat, dat de toegang tot dezen kelder gebeurde langs eene deur in den gemeenen muur tusschen de erven van beide partijen en dat deze opening in den gemeenen muur werd toegemetseld nadat eischer op 15 October 1937 zijn woonhuis had verlaten;

Aangezien het huis van den eischer, hetwelk hij aankocht als een stal op 12 October 1928, alsdan deel uitmaakte van hetzelfde gebouw als het woonhuis door verweerder aangekocht, en dat deze stal voordien eveneens een woonhuis was en de eigendommen van verweerder en eischer op dat oogenblik een drieluik vormden;

Aangezien de verweerder tegenwerpt, dat aanlegger den quaestieusen kelder slechts bij louter gedoogen in bezit zou gehad hebben en dat hij ingevolge art. 2232 van het B. W. geenszins in de voorwaarden zou verkeeren om eene bezitsvordering in te stellen, en dat, indien moest aangenomen worden dat aanlegger in het bezit was geweest van den quaestieusen kelder, dit bezit dubbelzinnig is en gelijk zou staan met het bezit van verweerder over denzelfden kelder;

Aangezien echter verweerder dezen kelder slechts in bezit heeft sedert het dichtmaken van den toegang en dat dit bezit zijn oorsprong heeft in de daad door verweerder gepleegd aan welke daad men door het huidige geding een einde wil stellen en er derhalve van dit ingeroepen bezit van verweerder geen rekening kan gehouden worden;

Aangezien het ingeroepen «gedoogen» door eischer ten stelligste betwist wordt en het aan verweerder zou behooren dit «gedoogen» te bewijzen ingevolge de bepalingen van het gemeene recht, zijnde de artikelen 1341 en vlgde van het B. W.;

Aangezien eischer steeds ongestoord en alleen sedert zijn aankoop in 1928 en op een openbare wijze den kelder in zijn bezit heeft gehad, ten persoonlijken titel en niet ingevolge eenen titel door denwelke hij verplicht zou zijn den kelder terug aan een ander persoon af te staan of met het gedacht den kelder in zijn bezit te houden voor rekening van een ander;

Aangezien dit ongestoord bezit en zonder eenige voorafgaande verbintenis of voorwaarde in hoofde van eischer steeds het karakter had van een bezit «animus domini» en «nec precario»;

Aangezien de afleiding door verweerder van zijn acte aankoop dd. 5 October 1937, geen het minste bewijs tegenover eischer kan uitmaken en er daardoor geen dubbelzinnigheid in zijn bezit is ontstaan, welk bezit hij zonder eenige wijziging heeft voortgezet tot op den datum waarop hij zijne woning verlaten heeft, zijnde op 15 October 1937;

Aangezien de daad van het toemetselen van eene opening in een gemeenzijde muur, welke in onverdeeldheid is op gansch hare breedte, lengte en hoogte, eene daad is welke zonder de toestemming van eischer, medeigenaar niet mocht gebeuren en waarover hij dan ook gerechtigd is de bezitsvordering tot herstel van gepleegd geweld (réintégrande) tegen verweerder te doen gelden en ook tevens de bezitsvordering tot handhaving van zijn bewezen ongestoord bezit (complainte) ten einde zijn

gestoord bezit op grond van de art. 2228 tot 2235 van het B.W., te zien herstellen;

Aangezien de bezitsvordering tot herstel of handhaving van het bezit op den quaestieusen kelder overigens beantwoordt aan de bepalingen van art. 23 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en als gegrond voorkomt;

..... (zonder belang).

NOTA. — Zie ook wat betreft het bewijs der ingeroepen precariteit van het bezit de merkwaardige overwegingen van het vonnis der Burgerlijke Rechtbank te Denkermonde dd. 10 Maart 1938 in het R. W. van 5 Juni 1938 nr 38, kol. 1554. M.

54

WERKRECHTERSRAAD TE ANTWERPEN (Kamer voor Bedienden)

3 October 1939.

Voorzitter : J. Noydens.

Rechtskundig adviseur : Mr H. Schiltz.

Pleiters : Mrs R. Matthys en Ant. Franck.

WET VAN 7 AUGUSTUS 1922. — DIENSTCONTRACT. — ARTIKEL 9. — VERGOEDING IN GEVAL VAN ZIEKTE. — FORFAITAIR KARAKTER.

De vergoeding die de patroon, luidens artikel 9 der wet van 7 Augustus 1922, aan den zieken bediende moet betalen zoo hij voor de verbreking der overeenkomst kiest, is gelijk aan de wedde van drie maanden.

Van dit bedrag mag afgetrokken worden de wedde betaald sedert de onbekwaamheid tot arbeiden een aanvang nam. Die vergoeding is forfaitair. Zij geldt ook voor den bediende die in normale omstandigheden, d. i. buiten het geval van ziekte, recht zou hebben op een opzeggingstermijn van zes maanden, ingevolge artikel 12A der bediendenwet.

J. t/ R. & Co.

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten ;

Aangezien de poging tot verzoening ter zitting aangewend vruchteloos is gebleven ;

Aangezien de eisch strekt tot betaling van het loon der maand Mei hetzij 1880 fr.; tot verbreking van het dienstcontract ten laste van verweerder en tot betaling van 5640 fr., zijnde de schadevergoeding gelijkstaande met het loon van 3 maanden wegens doorzending zonder voldoende opzeg;

Aangezien aanlegger ter zitting erkent de som van 1880 fr., zijnde het loon der maand Mei ontvangen te hebben en dan ook afziet van dit gedeelte zijner vordering ;

Aangezien vaststaat dat aanlegger sinds meer dan 10 jaar in den dienst van verweerder gebleven is, en hij reeds drie maanden ziek was toen verweerder hem op 27 Mei 1939 opzeg gaf ;

Aangezien de werkgeefster krachtens artikel 9 der wet op het dienstverband in deze omstandigheden het recht had «ten allen tijde een einde te maken aan de overeenkomst» — wat geschiedde bij opzeg van 27 Mei — zoodat de overeenkomst beëindigd werd op dien datum en aanlegger de verbreking van het dienstcontract dan ook niet meer eischen kan ;

Aangezien verweerster opwerpt dat zij, bij toepassing van gezegd artikel 9, slechts gehouden is tot het betalen eener schadevergoeding gelijkstaande aan eene wedde van drie maanden aftrek van de wedde betaald sedert de onbekwaamheid tot arbeiden een aanvang nam, zoodat zij al hare verplichtingen heeft nageleefd ;

Aangezien aanlegger hiertegenover de beschikkingen stelt van artikel 12A, laatste alinea derzelfde wet, krachtens dewelke de opzeggingstermijn 6 maanden bedraagt voor de bedienden die zooals hij gedurende 10 jaar in dienst van denzelfden werkgever gebleven zijn, en zijn bewering staat door de beschouwing dat de wetgever onmogelijk harder heeft willen zijn voor den zieken dan b. v. voor den weinig ijverigen bediende en door de reden dat de vergoeding van 3 maanden waarvan artikel 9 gewaagd niet een maximum doch een minimum uitmaakt ;

Aangezien verweerster hierop wedervoert, dat de vergoeding voorzien door artikel 9 een forfaitair karakter heeft, dewelke verschuldigd is aan zieke bedienden, zonder onderscheid te maken tusschen die welke veel of weinig verdienen noch tusschen die welke lang of slechts luttel tijds bij denzelfden patroon werken ; dat zij tot staving harer zienswijze rechtsleer en rechtspraak aanhaalt ;

Aangezien de Raad dus te onderzoeken heeft of, ja dan neen, artikel 9 de betaling voorziet van eene forfaitaire vergoeding ;

Aangezien de rechtsleer (o. a. Vandeputte Beginselen van Nijverheidsrecht, blz. 332 en Houben, Het Dienstcontract, blz. 40) en de rechtspraak (Werkr. Brussel, 2-12-1925 en Werkr. Antw. 19-2-1930) terecht doen opmerken, dat alhoewel artikel 9 geen woord rept over de bedienden welke meer dan 10 jaar in dienst van denzelfden werkgever bleven, het stilzwijgen van den wetgever te verklaren is door de gedachtenwisseling die het aanvaarden van dit artikel voorafging. Inderdaad : het Wetsontwerp door de Kamer gestemd en aan den Senaat onderworpen, voorzag eene vergoeding gelijkstaande met de wedde van één maand. *Eene vergoeding gelijk aan de wedde van een trimester werd slechts toegekend wanneer de bediende meer dan 10 jaar in dienst van den patroon gebleven was.* De Senaat wijzigde het ontwerp en stemde een enkele vergoeding : gelijk aan de wedde van drie maanden. De regeering aanvaardde het amendement met dien verstande, dat de wedde sedert den aanvang der werkonbekwaamheid uitbetaald, mocht afgetrokken worden van die vergoeding.

Het is deze tekst die in de wet werd ingeschreven. Daaruit volgt ten duidelijkste dat de door artikel 9 voorziene vergoeding een forfaitair karakter heeft en alle gevallen omvat ;

Aangezien hieruit volgt dat verweerster al hare verplichtingen heeft vervuld ;

Om deze redenen :

De Werkrechtsheraad, alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, wijst aanlegger af van zijnen eisch en verwijst hem in de kosten van het geding.

Nederlandsche Rechtspraak

55

ARRONDISSEMENTS-RECHTBANK TE LEEUWARDEN

16 Februari 1939.

Voorzitter : Mr Stheeman.

Rechters : MM. Baron van Harinxma thoe Slooten
en Schipperijn.

INTERNATIONNAL PRIVAATRECHT. — BELGISCHE - NEDERLANDSCH VERDRAG VAN 28 MAART 1925. — BEVOEGDHEID.

De Nederlandsche Rechtbank is onbevoegd wanneer koopovereenkomst in België werd gesloten en aldaar moest uitgevoerd.

Algemeen internationaal gebruik kan geen rechtskracht hebben wanneer beide nationale wetgevingen andersluidend zijn.

K. t/ S.

De Rechtbank:

Gehoord partijen in hare conclusiën en pleidooien ;
Gezien de stukken van het geding, voor zooveel noodig geregistreerd ;

In Rechten :

Overwegende dat voorts de rechtsvoorganger van gedaagden heeft aangevoerd, dat deze Rechtbank onbevoegd is om van de door eischer ingestelde vordering kennis te nemen, omdat hij in België woonde en ook Belg was en mitsdien op dit geding van toepassing was het op 28 Maart 1925 met België gesloten verdrag, goedgekeurd bij de wet van 18 Mei 1929 (Stbl. nr. 250) ;

Overwegende dat eischer niet heeft betwist, dat wijlen S... in België woonde en Belg was en dus inderdaad in casu het zoo juist vermelde verdrag van toepassing is, hetgeen eischer ook niet heeft ontkend ;

Overwegende dat ingevolge art. 3 alinea 1 en art. 4 van dat verdrag de eischer voor het instellen zijner vordering de keuze had tusschen den rechter van de woonplaats van S..., dien van de plaats, waar de verbintenis is ontstaan en dien van de plaats, waar deze is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd ;

Overwegende dat eischer niet heeft beweerd, dat S.. woonplaats had binnen het arrondissement der Rechtbank, noch dat daar de verbintenis is ontstaan, maar van mening is, dat de verbintenis door S... meest worden uitgevoerd, immers de betaling door dezen moest geschieden, ter woonplaats van eischer ;

Overwegende dat vaststaat, dat K... bij het instellen zijner vordering woonplaats heeft, en toen ten tijde had, hier ter stede, en derhalve, zoo het positum van eischer, dat de betaling te zijner woonplaats moet geschieden, juist is, inderdaad deze Rechtbank bevoegd is om van de door hem ingestelde vordering kennis te nemen ;

Overwegende dat is onbetwist, dat de betrokken overeenkomst tusschen K... en S... is gesloten in België en naar het oordeel der Rechtbank, waar een der contracteerende partijen de Belgische nationaliteit bezat, op die overeenkomst het Belgisch recht van toepassing is;

Overwegende dat het hier een overeenkomst van koop en verkoop van een uitvinding van een tweeledigen klomp betreft;

Overwegende dat volgens art. 1651 van het Belgisch Burgerlijk Wetboek de koper, indien daaromtrent bij den verkoop niets werd bepaald, moet betalen op de plaats waar, en op het tijdstip waarop, de levering moet geschieden;

Overwegende dat is onbetwist, dat ter zake bij den verkoop niets is bepaald terwijl eischer niet heeft beweerd, dat de levering moest geschieden binnen dit arrondissement;

Overwegende dat deze Rechtbank dus niet bevoegd is om van de vordering van K... kennis te nemen;

Overwegende dat ditzelfde zou gelden, indien in casu, zooals gedaagden meenen, art. 1247 van het Belgisch Burgerlijk Wetboek van toepassing zou zijn;

Overwegende dat toch art. 1247 bepaalt, dat de betaling moet gedaan worden op de plaats, die door de overeenkomst is aangewezen, en indien er geen plaats is aangewezen, de betaling, wanneer het een zekere en bepaalde zaak geldt, gedaan moet worden op de plaats, waar de zaak, die er het voorwerp van is, zich ten tijde van de verbintenis bevond, terwijl buiten die beide gevallen de betaling moet gedaan worden aan de woonplaats van den schuldenaar;

Overwegende dat, waar bij de overeenkomst geen plaats van betaling is aangewezen, en het in casu geen zekere en bepaalde zaak geldt, de betaling, zoo art. 1247 zou gelden, derhalve zou moeten geschieden aan de woonplaats van den schuldenaar;

Overwegende dat hieruit volgt, dat deze Rechtbank, nu gelijk is overwogen, S... in België woonde, ook bij toepasselijkheid van art. 1247 bovengemeld, onbevoegd zou zijn om van de door K... ingestelde vordering kennis te nemen;

Overwegende dat, indien in casu de Nederlandsche Wetgeving van toepassing zou zijn, hetzelfde in verband met de artt. 1550 en 1429 B. W., het geval zou zijn;

Overwegende dat eischer nog wel heeft beweerd, dat er een algemeen internationaal gebruik zou bestaan, volgens hetwelk bij op crediet gesloten koopovereenkomsten, behoudens bepaald beding in anderen zin, steeds betaald moet worden ter woonplaats van den crediteur, maar een internationaal gebruik, geldig in het rechtsverkeer tusschen twee landen, welker beide wetgevingen voorschriften in tegenovergestelden zin bevatten, een ongerijmdheid is en daaraan overigens ook geen rechtskracht zou toekomen;

Gezien art. 56 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering;

Rechtdoende in naam der Koningin!

Verleent acte, waarvan acte is gevraagd;

Verklaart zich onbevoegd om van de door eischer ingestelde vordering kennis te nemen;

Veroordeelt den eischer in de kosten van het geding;

BIBLIOGRAPHIE

Karel VAN BAARLE : De wegcode. — Wetgeving en Rechtspraak. — Uitgave : Ed. De Laet, Antwerpen, 1939, blz. 144 ; prijs 25 fr.

Het nut en de beteekenis van deze publicatie van Mr. K. Van Baarle, een der jongeren aan de Antwerpsche Balie, werd in het voorwoord op bescheiden maar juiste wijze door schrijver zelf uiteengezet.

In een handig boekje, zijn hier de Nederlandsche teksten van de wet van 1 Augustus 1899 op de politie van het vervoer en van het Koninklijk Besluit van 1 Februari 1914 (Verkeerspolitie - Algemeen reglement), aangevuld door al de tot op heden ingevoerde wijzigingen, afgedrukt. De uiteraard beperkte omvang van het werkje liet niet toe den inhoud van de volledige rechtspraak op te geven. Met de uitsluitende bedoeling deze uitgave niet door een te uitgebreide en dikwijls tegenstrijdige rechtspraak te verzwaren — waar door de dagelijksche bruikbaarheid zou geschaad zijn — werd de vermelde jurisprudentie beperkt tot de arresten van het Hof van Verbreking en de recente arresten van de verschillende Hoven van Beroep. Talrijke verklarende teekeningen werden tusschen den tekst opgenomen.

Voor hen die in de practijk regelmatig met het reglement op het verkeer te doen hebben, zal deze uitgave van Mr. Van Baarle uitstekende diensten bewijzen. Zij is bovendien een goede bijdrage om de beoefening van de Nederlandsche rechtspractijk vooruit te helpen. Voor deze bedoeling, die bij de samenstelling van deze kleine wegcode voorzat, dient Mr. Van Baarle vooral geprezen te worden.

Misschien mogen wij van Mr. Van Baarle nog eens een omvangrijker werk over de wegcode verwachten, als Nederlandsche tegenhanger van het bekende fraschtalige boek van Golstein en Van Roye? Met dezen wensch rangschikken wij gaarne dit boekje bij de nuttige uitgaven voor de Nederlandsche rechtspractijk.

Edgard Boonen.

WETGEVING

BESLUIT-WET van 27 October 1939, ter aanvulling van de maatregelen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land en voor het voorkomen en het beteugelen van de misbruiken in den handel van sommige eet- of koopwaren.

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend en inzonderheid op de artikelen 1, 4°, en 2 van deze wet;

Gelet op Ons besluit van 3 September 1939 houdende oprichting van het Ministerie van Ravitailleering;

Overwegende dat het noodzakelijk en spoedeisend

is de maatregelen aan te vullen genomen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land in eet- of koopwaren, onontbeerlijk tot de levensbehoeften van de natie, alsmede voor het voorkomen en beteugelen van de misbruiken in den handel van deze eet- of koopwaren;

Overwegende dat er gelijkvormige regels dienen bepaald voor het opsporen, het vaststellen en het vervolgen van de inbreuken op de daartoe genomen bepalingen;

Overwegende dat de nieuwe maatregelen en deze die reeds werden vastgesteld, namelijk door de besluit-wet dd. 9 September 1939, tevens dienen samengevat;

Op de voordracht van Onzen Ministerraad,
Wij hebben besloten en Wij besluiten:

HOOFDSTUK I

Artikel 1. Het is verboden op de nationale markt eet- of koopwaren te verkoopen of te koop te bieden aan een hooger prijs dan den normalen prijs.

De Hoven en Rechtbanken beoordeelen oppermachtig het abnormale karakter van den prijs.

Te dien opzichte houden ze o. m. rekening met de verwezenlijkte winsten, den toestand van de markt en de exploitatiekosten van den handel of van de nijverheid, zooals de productie-, fabricage-, bewerkings- en vervoerkosten.

Art. 2. De minister van Economische Zaken en Middenstand en de Minister van Ravitailleering kunnen, elk wat hem betreft, 'tzij voor het gehele Rijksgebied, 'tzij voor sommige gedeelten er van, den maximum-verkoop prijs, in het groot of in het klein, vaststellen van de door hen aangeduide eet- of koopwaren.

HOOFDSTUK II

Art. 3. De Minister van Economische Zaken en Middenstand, alsmede de Minister van Ravitailleering, kunnen, elk wat hem betreft, en indien de omstandigheden zulks dringend vereischen, de hoeveelheid van sommige eet- en koopwaren bepalen die mag worden aangeschaft of aangehouden en het vervoer er van reglementeeren.

Art. 4. Het is aan elkeen verboden de door den Minister van Economische Zaken en Middenstand of door den Minister van Ravitailleering aangeduide eet- of koopwaren aan den omloop te onttrekken:

a) door ze vrijwillig te laten bederven of door ze voor hun gewone bestemming onbruikbaar te maken;

b) door te weigeren ze te verkoopen met het inzicht winst te halen uit een verwachte prijsstijging;

c) door den verkoop er van te onderwerpen aan voorwaarden die niet overeenstemmen met de door den Minister van Economische Zaken en Middenstand of door den Minister van Ravitailleering vastgestelde modaliteiten.

HOOFDSTUK III

Art. 5. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de opsporing, de vaststelling en de vervolging van:

a) de bij hoofdstukken I en II bedoelde inbreuken;

b) de inbreuken bedoeld in de besluit-wet van 22 September 1939 op de bereiding van tarwemeel;

c) de inbreuken bedoeld in de besluit-wet van 22 September 1939 op de telling van de voorraden van alle waren;

d) de inbreuken bedoeld in de besluit-wet van 23 September 1939 tot reglementeering van het gebruik en den verkoop van inlandsche tarwe;

e) de inbreuken op de ter uitvoering van die besluit-wetten genomen besluiten;

f) de inbreuken op de besluiten genomen ter uitvoering van de wet van 16 Juni 1937, waarbij aan den Koning machtiging wordt verleend om de noodige maatregelen te treffen met het oog op het verzekeren van 's lands mobilisatie en het beschermen van de bevolking in geval van oorlog, waarvan de uitvoering aan Onzen Minister van Ravitailleering is toevertrouwd.

ambtenaren van de gerechtelijke politie rusten, zijn

Art. 6, § 1. Onverminderd de plichten, welke op de bevoegd om, zelfs individueel, de bij de artikelen 5, 8 en 9, § 3, bedoelde inbreuken door middel van proces-verbaal op te sporen en vast te stellen:

a) de door den Minister van Bevoorrading aangestelde ambtenaren en beambten;

b) de door den Minister van Landbouw aangestelde ambtenaren en beambten van het Ministerie van Landbouw;

c) de door den Minister van Economische Zaken en Middenstand aangestelde ambtenaren en beambten van het Ministerie van Economische Zaken en Middenstand;

d) de ambtenaren en beambten van het bestuur der directe belastingen, van het bestuur der douanen en accijnzen en van het bestuur der registratie en domeinen;

e) het toezichtspersoneel van het Hoog Comité van toezicht;

f) de inspecteurs van de apotheken;

g) de inspecteurs en controleurs van de voedingswaren;

h) de beëdigde agenten belast met de gemeentepolitie, alsmede de Rijkswachters.

§ 2. Binnen de acht volle dagen na de bekeuring door deze ambtenaren en beambten, wordt een afschrift van de processen-verbaal aan de overtreders overgemaakt.

Art. 7. De in artikel 6 vermelde ambtenaren en beambten, alsmede de ambtenaren der gerechtelijke politie, mogen, bij het vervullen van hun opdracht:

1° alle nuttige vaststellingen doen, met inbegrip van het opmaken van den inventaris van de eet- of koopwaren in de opslagplaatsen, private entrepôts, fabrieken, magazijnen, slijterijen en, over 't algemeen, op alle plaatsen waar die zaken, tentoongesteld of te koop gesteld;

2° een telling doen van de huisdieren, geogoste of nog tak- en wortelvaste grondproducten

3° te allen tijde in de gebouwen binnen gaan, waar met het oog op de in 1° bedoelde doeleinden in bezit gehouden zaken of in 2° bedoelde eet- en koopwaren zich bevinden.

De huiszoekingen in de private woongelegenheden mogen slechts tusschen 7 en 19 uur geschieden, 'tzij in het bijzijn van den vrederechter van het kanton, 'tzij mits schriftelijke toelating van dezen magistraat en in het bijzijn van den door hem aangestelden persoon;

4° alle vervoer, hoe het ook geschiedde, controleeren.

Bij de eerste vordering moeten de vervoerders, blijven staan en hun voertuig stilhouden en de noodige hulp verleen tot het vaststellen van den aard en hoeveelheid van de vervoerde goederen. Kan het onderzoek onmogelijk ter plaatse geschieden, dan moet het vervoer, zoo de optredende ambtenaar of beambte zulks beveelt, naar een plaats worden gebracht, waar het onderzoek kan worden gedaan; dit alles gebeurt op kosten van den vervoerder zoo een inbreuk te zijnen laste wordt vastgesteld;

5° zonder kosten de noodige monsters opnemen voor het bepalen van den aard der eet- of koopwaren, zoomede voor de bewijsverschaffing omtrent een inbreuk. In voorkomend geval dienen de eigenaars, bezitters of houders van bedoelde koopwaren, zonder kosten de noodige recipiënten te verschaffen, om er de monsters in te plaatsen;

6° zich op eerste vordering doen overleggen en opzoeken alle bescheiden, stukken, of boeken van nut voor het vervullen van hun opdracht en inzonderheid de officieele documenten, de vervoerdocumenten, de handelsdocumenten, -briefwisseling en -boeken, alsmede in beslag nemen van die documenten welke noodzakelijk zijn om het bewijs van een inbreuk te vormen of om de mededaders of medeplichtigen der inbreuken op te sporen; aan de belanghebbenden wordt een ontvangstbewijs der in beslag genomen documenten overhandigd;

7° de overtreders aanhouden wier identiteit niet onmiddellijk kan worden vastgesteld of die geen geregelde verblijfplaats in het land hebben. De overtreders worden vóór den burgemeester, den politiecommissaris of den commandant der Rijkswachtbrigade gebracht, die zich van hun identiteit vergewist en ze, indien daartoe aanleiding bestaat, ter beschikking van den procureur des Konings stelt.

Indien de overtreder een vreemdeling is zonder regelmatige verblijfplaats in het land, kan een aanhoudingsbevel tegen hem worden uitgevaardigd, zelfs indien het misdrijf met minder dan drie maand gevangenisstraf wordt gestraft. De invrijheidstelling van den beklaagde tegen wien aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, moet steeds afhankelijk worden gemaakt van de verplichting om een borgsom te storten;

8° beslag leggen op alle eet- of koopwaren waarvan verbeurdverklaring kan worden uitgesproken. De beampten stellen onmiddellijk de waren te koop, die niet kunnen bewaard blijven. De procureur des Konings kan bovendien op elk oogenblik van de procedure het te koop bieden van de in beslag genomen waren bevelen. De opbrengst er van wordt geconsigneerd tot dat over het misdrijf een beslissing is getroffen. Die prijs neemt de plaats in van de goederen zoowel wat de verbeurdverklaring als de eventuele restitutie aan de belanghebbenden betreft.

Art. 8. Alle vrijwillige belemmeringen of verhinderingen tot het uitoefenen der functies van de in artikel 6 genoemde ambtenaren, zoomede van de ambtenaren van de gerechtelijke politie worden gestraft met een boete van 100 tot 100.000 frank en met een gevangenisstraf van acht dagen tot één maand of met slechts één dezer straffen.

Bij recidive, worden boeten en gevangenisstraf verovertreder een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar op.

Art. 9, § 1. De inbreuken bedoeld bij artikel 5 van dit besluit worden gestraft met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en met een boete van 100 tot 100.000 frank of met slechts één van deze straffen.

Bij recidive, worden boeten en gevangenisstraf verdubbeld; zij worden steeds cumulatief uitgesproken.

§ 2. Verbeurdverklaring van de eet- of koopwaren die het voorwerp van de inbreuk zijn wordt uitgesproken overeenkomstig artikelen 42 en 43 van het Strafwetboek.

De Hoven en rechtbanken zijn er daarenboven toe gemachtigd de verbeurdverklaring uit te spreken zelfs wanneer de eigenaar van de eet- of koopwaren een derde persoon is.

§ 3. Indien de inbreuk door een invoerder, een voort-

brenger of fabrikant, een verdeeler of handelaar is gepleegd, kan de sluiting van de inrichting worden uitgesproken voor een tijdsbestek dat drie maand niet te boven gaat; de bekendmaking in de dagbladen of door elk ander middel als de radio, van de beslissing houdende veroordeeling alsmede de aanplakking er van in de door de beslissing aangeduide plaatsen kunnen daarenboven op kosten van den veroordeelde worden gelast.

Het verbod om de inrichting te exploiteeren wordt van kracht den derden dag na de bekendmaking der beslissing houdende veroordeeling.

Wordt het overtreden, dan laat de procureur des Konings de zegels op het lokaal leggen of neemt elken anderen passenden maatregel en de overtreder loopt een gevangenisstraf op van acht tot dertig dagen en een boete van 100 tot 100.000 frank.

Geldt het een leurrendelaar, dan kan de intrekking van de kaart voorzien bij artikel 2 van de reglementatie op den leurrendel, gevoegd bij Ons besluit van 26 December 1936, worden uitgesproken voor een tijdperk dat drie maanden niet te boven gaat. Indien de leurrendelaar het verbod om zijn handel uit te oefenen overtreedt, kan hij worden gestraft met de straffen in de vorige alinea voorzien.

§ 4. Artikel 9 van de wet dd. 31 Mei 1888 is noch op de verbeurdverklaring noch op de bij § 3 voorziene straffen van toepassing.

Art. 10, § 1. De bepalingen van boek 1 van het Strafwetboek, inclusief hoofdstuk VII en artikel 85 zijn toepasselijk op de in de artikelen 5, 8 en 9, § 3, bedoelde inbreuken.

§ 2. Indien de procureur des Konings oordeelt geen hoofdgevangenisstraf te moeten vorderen, kan bij den overtreder uitnoodigen het door hem bepaald bedrag, dat het maximum der opgelegde boete vermeerderd met de opdecimes niet mag te boven gaan, aan een ontvanger, aangeduid door den Minister van Financiën, te betalen. De overtreder dient daarenboven, op uitnoodiging van den procureur des Konings en binnen den door hem bepaalden tijd, te verklaren afstand te doen van de verbeurdverklaarde voorwerpen of van het door den procureur des Konings bepaalde gedeelte dier voorwerpen; indien de voorwerpen niet zijn in beslag genomen, moet hij ze op de aangeduide plaats terugbrengen.

De betaling en, eventueel het afstaan of afgeven voorzien in bovenstaande alinea, uitgevoerd binnen den voorgeschreven tijd, doet de strafvordering te niet gaan.

De aan den procureur des Konings verleende bevoegdheid kan niet meer worden uitgeoefend, indien de zaak reeds is aanhangig gemaakt bij het met het vonnis belaste gerecht.

HOOFDSTUK IV.

Art. 11. Worden ingetrokken, de besluit-wet van 9 September 1939, alsmede alle bepalingen van de in littera b tot f inclusief van artikel 5 bedoelde besluiten, die strijdig zijn met die van dit besluit.

Art. 12. Onze Minister van Economische Zaken en Middenstand en Onze Minister van Ravitaillering zijn, elk wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in werking treedt den dag van de bekendmaking er van in het « Belgisch Staatsblad ».

Dit besluit houdt op van kracht te zijn op den dag bij koninklijk besluit bepaald voor het terug op vredevoet stellen van het leger.

MINISTERIEEL BESLUIT van 27 October 1939 tot aanduiding van de eet- en koopwaren, die aan den omloop niet mogen worden onttrokken.

De Minister van Ravitaillering,

Gelet op de besluit-wet dd. 27 October 1939, genomen ter aanvulling van de maatregelen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land en voor het voorkomen en het beteugelen van de misbruiken in den handel van sommige eet- en koopwaren;

Gelet inzonderheid op artikel 4 van voormeld besluit, gesteld als volgt:

« Het is aan elkeen verboden de door den Minister van Economische Zaken en Middenstand of door den Minister van Ravitaillering aangeduide eet- of koopwaren aan den omloop te onttrekken:

» a) door ze vrijwillig te laten bederven of door ze voor hun gewone bestemming onbruikbaar te maken;

» b) door te weigeren ze te verkoopen met het inzicht winst te halen uit een verwachte prijsstijging;

» c) door den verkoop er van te onderwerpen aan voorwaarden die niet overeenstemmen met de door den Minister van Economische Zaken en Middenstand of door den Minister van Ravitaillering vastgestelde modaliteiten ».

Besluit:

Artikel 1. Het is verboden de hiernavermelde eet- of koopwaren aan den omloop te onttrekken:

Koffie;
Cichorei;
Suiker;
Rijst;
Chocolade;
Voedingsdeeg;
Peper;
Geconcentreerde en verduunzaamde melk in blikken;
Bloem (crème) en griesmeel van graan en haver-mout;
Maïs;
Tafeloliën;
Azijn;
Allerlei vleeschsoorten bewaard in luchtdichte blikken;
Voederkoeken, meelsoorten, mengsels van meel, mengsels van zaad en samengesteld veevoeder;
Visch en schaaldieren bewaard in luchtdichte blikken;
Ingemaakte groenten;
Gedroogde groenten;
Reuzel en eetbare vetten;
Zout, geschikt voor de voeding;
Zetmeel, geschikt voor de voeding;
Zachte zeep, huishoudzeep, zeep in poeder, toiletzeep;
Lucifers;
Kaarsen.

Art. 2. De overtredingen aan huidig besluit worden opgespoord, bestatigd, en gestraft, overeenkomstig de beschikkingen van hoofdstuk III van voormelde besluit-wet dd. 27 October 1939.

Art. 3. Het huidig besluit treedt in werking den dag van zijn bekendmaking in het « Belgisch Staatsblad ».

Brussel, den 27^e October 1939.

RECHTERLIJK LEVEN

KONINKLIJK BESLUIT van 18 October 1939. — Benoemingen tot krijgsauditeur te velde en tot substituit-krijgsauditeur te velde.

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 15 Juni 1899, behelzende de titels I en II van het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger;

Gelet op Ons besluit van 26 Augustus 1939, waarbij de mobilisatie van het leger wordt afgekondigd;

Gelet op Ons besluit n° 2746 van 30 September 1939, waarbij een Krijgsraad te velde bij elk der navolgende gedeelten van het leger wordt ingesteld:

1^e legerkorps;

2^e legerkorps;

3^e legerkorps;

Cavaleriekorps;

Op voordracht van Onzen Minister van Justitie en van Onzen Minister van Landsverdediging,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. Worden tot krijgsauditeurs te velde benoemd:

De heeren Opdebeek, J.-J.-H., substituit-procureur-generaal bij het Hof van beroep te Gent;

Loppens, G.-J.-L.-F., raadsheer bij het Hof van beroep te Brussel.

Constant, J.-T.-J., substituit-procureur-generaal bij het Hof van beroep te Luik;

Vanderstraeten, P.-L.-M.-J., advocaat-generaal bij het Hof van beroep te Brussel;

Art. 2. Worden tot substituit-krijgsauditeur te velde benoemd:

De heeren de le Court, E.-L.-A.-M.-J., eerste substituit-procureur des Konings te Brussel;

Jageneau, L.-L.-M.-J.-H., rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen;

Wilmart, J.-J.-A.-A.-J., substituit-procureur des Konings, te Luik;

Van Heurck, J.-G., advocaat te Antwerpen;

Colson, L.-R.-G.-P., rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Oudenaarde;

Rubbrecht, J.-M.-L., bijgevoegd substituit-procureur des Koning bij de rechtbank van eersten aanleg te Brugge;

Gillard, L.-J.-M., rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Verviers;

De Pelsenair, A.-S.-E., advocaat te Brussel;

Hallemans, W.-J.-V.-R.-C., rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen;

Renoitre, J.-D.-E.-A., rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Brussel;

Tulkens, H.-A., bijgevoegd rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Brussel;

De Vreese, A.-M.-T.-M., rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Brussel.

Art. 3. De personen die het voorwerp uitmaken van het tegenwoordig besluit zijn, voor den duur van hun mandaat bij het Krijgsgerecht te velde, van alle militaire verplichtingen ontslagen.

Art. 4. Onze Ministers van Justitie en van Landsverdediging zijn belast met de uitvoering van dit besluit.